

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle tietyistä elokuvaan ja muihin audiovisuaalisiin teoksiin liittyvistä oikeudellisista näkökohdista”

(2002/C 192/04)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle tietyistä elokuvaan ja muihin audiovisuaalisiin teoksiin liittyvistä oikeudellisista näkökohdista KOM(2001) 534 lopullinen,

ottaa huomioon Euroopan komission 26. syyskuuta 2001 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 12. kesäkuuta 2001 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu valiokunta 7:n ”koulutus, ammattikoulutus, kulttuuri, nuoriso, urheilu, kansalaisten oikeudet” tehtäväksi,

ottaa huomioon valiokunta 7:n marraskuun 30. päivänä 2001 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 387/2001 rev., jonka esittelijä oli Ann Beskow, kunnanneuvos, Orsan kunnanhallitus (S, PSE),

hyväksyi 13. ja 14. maaliskuuta 2002 pitämässään täysistunnossa (maaliskuun 13. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean kanta komission tiedonantoon

1.1. Alueiden komitea yhtyy toteamukseen, jonka mukaan audiovisuaalisilla tuotteilla on merkittävä rooli eurooppalaisen identiteetin luomisessa.

AK korostaa, että on tärkeää edistää elokuva- ja TV-tuotannon uutta infrastruktuuria, sillä alueellinen ja paikallinen audiovisuaalinen tuotanto on kasvussa tällä alalla. Alueellinen tai paikallinen elokuvatuotanto on valtakunnallisen tuotannon ohella keino tasapainottaa muiden kuin eurooppalaisten maiden suurtuotantoa. Kokemus osoittaa, että tämäntyyppinen alueellinen tuotanto houkuttelee usein paljon yleisöä – ei vain omalta alueelta vaan myös koko maasta ja muista maista.

Eurooppalaisten, valtakunnallisten, alueellisten ja kunnallisten eri tukimuotojen tulee täydentää toisiaan mahdollisimman tehokkaasti.

Alueellisen tuotannon levittämisessä on syytä hyödyntää uutta tekniikkaa.

1.2. Vaatimukset, joita komissio on asettanut valtion tukijärjestelmille, ovat AK:n mielestä huolellisesti harkittuja. Tällaiset tukijärjestelmät eivät rajoita kilpailua, vaan edistävät eurooppalaista elokuvatuotantoa useilla tasoilla.

AK painottaa, että elokuva- ja TV-tuotantoa harjoittaville alueille myönnettävät tuet ovat valtion myöntämiä tukia täydentäviä. Niillä voidaan myötävaikuttaa siihen, että niin kutsutut vaikeat elokuvat voidaan tuottaa. Näiden tukien ansiosta alueilla on tarpeeksi kapasiteettia ylläpitää ammattitaitoa, tekniikkaa ja muita ammattimaisen audiovisuaalisen tuotannon edellytyksiä.

AK korostaa myös, että elokuvatuotantoa tuetaan rakennerahastoista ja että näitä tukia arvioidaan samoin kuin Media Plus -ohjelmasta myönnettäviä tukia.

Media Plus -ohjelmasta ja rakennerahastoista myönnettävät tuet ovat hyvin tärkeitä, koska niiden ansiosta alueilla, joilla on vähäinen audiovisuaalinen tuotantokapasiteetti tai joiden koko on maantieteellisesti tai kielellisesti pienehkö, on mahdollisuus elokuvatuotantoon.

1.3. AK:n mielestä audiovisuaalisen tuotannon suojelemisesta käytävä keskustelu on olennaisen tärkeää. Kulttuuriperinnöstä puhuttaessa tarkoitetaan yleensä ensi sijassa rakennuksia, esineitä ja kirjallisia tuotteita.

Valokuvan ja sittemmin myös elokuvan kehittymisen vuoksi kulttuuriperinnön käsitettä on laajennettava siten, että se kattaa myös nämä ilmaisumuodot. Elokuvan kulttuurihistoriallinen arvo – aina vuodesta 1895 lähtien – kasvaneen edelleen. Niinpä elokuvasta tulee yhä tärkeämpi osa eurooppalaista kulttuuriperintöä, koska elokuva liikkuvana kuvana tuo men-

nyttä aikaa takaisin. Kokemus osoittaa, että kulttuurihistoriallisen elokuvan esittäminen houkuttelee paljon yleisöä. Tämä pätee erityisesti esimerkiksi kaupungin, kunnan tai paikallisyrittäjien tai -yhdistyksen alueellisesti tai paikallisesti tuottamaan elokuvaan.

On vaalittava sekä näytelmäelokuvia että dokumentaarisia, tositapahtumia kuvaavia elokuvia. Varsinkin tämä liikkuvan kuvan kulttuuriperintöaspekti on otettava huomioon aivan uudella tavalla.

Edellä mainittuun liittyy useita kysymyksiä, jotka on ratkaistava parhaalla mahdollisella tavalla: kerääminen, säilyttäminen, hoito, luokittelu, kirjaaminen, löydettävyyden, saatavuus, oikeudet jne. Kyselytutkimus jäsenmaissa on ensimmäinen askel; sen tulosten perusteella voidaan toteuttaa tarpeellisia toimia.

1.4. AK on komission kanssa yhtä mieltä siitä, että digitaalinen elokuva ja vastaavat tuotanto- ja jakelumuodot ovat hyvin tärkeitä elokuva- ja viestintäalan kehitykselle.

Tämä johtuu muun muassa tuotannon halpenemisestä sekä elokuvateattereille suunnatun jakelun nopeutumisesta ja halpenemisestä muun muassa haja-asutusalueilla.

Euroopan digitaalielokuvafoorumien perustaminen on arvokas askel tässä kehityksessä.

1.5. AK:n mielestä tulee määrätä alhainen arvonlisävero tai ei lainkaan arvonlisäveroa sellaiselle audiovisuaaliselle tuotannolle ja jakelulle, joiden toteuttamiseksi myönnetään tukea erilaisista verovarosta ja jotka näin ollen luokitellaan kulttuurihyödykkeiksi. Tämä voi koskea esimerkiksi elokuvalippujen arvonlisäveroa, jotta voidaan edistää muun muassa perheiden elokuvakäyntejä.

1.6. Audiovisuaaliala laajentuu parhaillaan koko maailmassa ja on riippuvainen sekä julkisista tukitoimista että toimivista markkinoista. On selvitettävä tuotannon ja jakelun tekniset ja taloudelliset edellytykset poliittisten kannanottojen pohjaksi eri tasoilla Euroopassa. Siinä on välttämätöntä ottaa huomioon alue- ja paikallistaso.

2. Tiedonantoa koskevat alueiden komitean suositukset

2.1. AK ehdottaa, että komissio tekee katsauksen EU:n tämänhetkiseen alueelliseen tai paikalliseen audiovisuaaliseen tuotantoon. Erityisen tärkeää on arvioida tätä tuotantoa eurooppalaisen kulttuurin suojelemisen sekä aluepoliittisten ja taloudellisten vaikutusten näkökulmasta.

AK suositaa, että komissio tukee eurooppalaisten elokuvaorganisaatioiden verkoston luomista aluetasolla kokemusten vaihtamiseksi.

2.2. AK kannattaa komission ehdotusta, jonka mukaan jäsenvaltioissa toteutetaan kysely audiovisuaalisten produktioitten säilyttämisestä, sekä sen aietta edistää yhteistyötä alan toimijoiden kesken.

On ratkaisevan tärkeää, että keräämis-, hoito-, säilyttämis- ja saataville asettamistoimet kattavat kaikki tuotantotyypit näytelmäelokuvasta paikalliseen dokumenttituotantoon.

AK kannattaa komission ehdotusta julkisia elokuvarekistereitä ja muita audiovisuaalisia produktioita kirjaavia rekistereitä koskevan kyselyn toteuttamisesta. On tärkeää luoda valtakunnallisten ja myös alueellisten rekisterien verkosto.

2.3. Komission on AK:n näkemyksen mukaan aktiivisesti seurattava digitaalielokuva-alaa ja vastaavia teknisiä ratkaisuja audiovisuaalisten teosten jakelun uusiksi muodoiksi; sekä jakelua elokuvateattereille että yksittäisille kuluttajille on valvottava.

2.4. Komission on AK:n mielestä annettava jäsenvaltioille mahdollisuus soveltaa alennettua arvonlisäveroa kulttuurihyödykkeisiin ja -palveluihin.

2.5. AK on tyytyväinen ehdotukseen sellaisen tutkimuksen toteuttamisesta, jossa selvitetään audiovisuaalisten teosten luokitusta eri käyttötarkoituksen mukaan.

2.6. AK kannattaa komission ehdotusta, jonka mukaan perustetaan asiantuntijaryhmä seuraamaan audiovisuaalialan kehitystä. AK painottaa tässä yhteydessä, että on syytä tutkia alueellisesti johdettua alan tuotantotoimintaa ja sen merkitystä eurooppalaiselle monimuotoisuudelle samoin kuin sen merkitystä muualta kuin Euroopasta peräisin olevan elokuvan hallitsevuuden tasapainottamisessa.

2.7. e-Learning -aloitetta tulisi hyödyntää elokuva- ja viestintätietouden parantamiseksi lasten, nuorten ja aikuisten keskuudessa.

2.8. AK painottaa, että on tärkeää tarjota koulutusmahdollisuuksia elokuvatuotannossa erityisesti elinikäiseen oppimiseen pohjaavan lähestymistavan mukaisesti. Elinikäinen oppiminen on myös alueiden ja paikallisyhteisöjen elinkelpoisuuden ja kehityksen perusedellytys, kuten elinikäistä oppimista käsittelevässä AK:n lausunnossa korostetaan (CdR 19/2001 fin.; esittelijä: Christina Tallberg).

2.9. AK on tyytyväinen komission ehdotukseen, jonka mukaan käynnistetään tutkimus eurooppalaisen elokuvatuotannon rahoitusvirtojen tarkastelemiseksi ja arvioimiseksi. Sen tulee kattaa tietyltä osin myös alueellisesti tai paikallisesti tuotetut elokuvat.

2.10. AK ehdottaa televisio ilman rajoja -direktiivin tarkistusta ajatellen, että alueellisesti tai paikallisesti tuotetut elokuvat lähetetään alueellisten ja valtakunnallisten TV-verkkojen kautta kulttuurisen monimuotoisuuden edistämiseksi.

2.11. Elokuva- ja TV-ala ovat olleet usein miesvaltaisia erityisesti tekniikan osalta. AK ehdottaa, että komissio edistää

naisten luovaa työtä, jotta tuotantoon saadaan naisisältöä ja naisnäkökulmaa. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi antamalla naisille erityiskoulutusta käsikirjoitusten tekemisessä, tallennustekniikassa ja ohjauksessa.

2.12. Erityisjärjestelyinä vammaisia varten ehdotetaan ensi sijassa viittomakielen tulkkausta ja tekstitystä kuuroille ja kuulorajoitteisille. On hyödynnettävä uusia teknisiä mahdollisuuksia kuten TV:n kuvaruudun jakoa.

Bryssel 13. maaliskuuta 2002.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Albert BORE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella”

(2002/C 192/05)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, KOM(2001) 257 lopullinen – 2001/0111 (COD),

ottaa huomioon neuvoston 30. elokuuta 2001 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 12. kesäkuuta 2001 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu valiokunta 7:n ”koulutus, ammattikoulutus, kulttuuri, nuoriso, urheilu, kansalaisten oikeudet” tehtäväksi,

ottaa huomioon valiokunta 7:n 30. marraskuuta 2001 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 287/2001 rev. 2, jonka esittelijä oli Valdengon kunnanjohtaja Roberto Pella (I, EPP),

hyväksyi 13. ja 14. maaliskuuta 2002 pitämässään 43. täysistunnossa (maaliskuun 13. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean näkemyksiä

1.1. Komitea suhtautuu myönteisesti komission esittämään direktiiviehdotukseen, jolla pyritään vahvistamaan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella.

1.2. On erityisen tarpeellista ottaa käyttöön yksi ainoa säädös, johon kootaan ja jolla täydennetään yhteisön tätä alaa koskevaa lainsäädäntöä, johon kuuluu kaksi asetusta ja yhdeksän direktiiviä.

1.3. Ehdotettu direktiivi on merkittävä ennen kaikkea siksi, että sen avulla voidaan poistaa voimassa olevan lainsäädännön